

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ.

Πράξ. 18.
24. & 19.1.

Ὁ θεόπνευστος Παῦλος, καὶ ὁ λογιώτατος Ἀπολλῶς ἐκήρυξαν εἰς τὴν περίφημον πόλιν τῆς Κορίνθου τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ εὐαγγέλιον. Πόθεν οὖν οἱ σοφώτεροι τῶν εἰς Χριστὸν πιστευσάντων Κορινθίων, μαθηταὶ γεγονότες τοιούτων διδασκάλων, εἰς τὸσον ἀνόητον πλάνην κατήντησαν, ὥστε εἰσερχόμενοι εἰς τοὺς τῶν εἰδώλων βωμοὺς, καὶ εἰς τὰς τῶν εἰδωλολατρῶν τραπέζας κατακλινόμενοι, ἔτρωγον τὰ κρέατα τῶν ζώων, τῶν θυσιασθέντων τοῖς εἰδώλοις; Πῶς οὐκ ἐγνώριζον, ὅτι τοῦτο τὸ

ἔργον ἐκάπνιζε τὴν πρὸς τὰ εἰδῶλα εὐλάβειαν; πῶς οὐκ ἠσθάνοντο, ὅτι τοῦτο πρᾶττοντες, ἐσκανδάλιζον τοὺς πιστοὺς, καὶ ἔσυρον αὐτοὺς εἰς τὴν τῶν εἰδώλων προσκύνησιν; Ἄρα γε οὐκ ἔμαθον, πόσον μεγάλη ἐστὶ τοῦ σκανδάλου ἡ ἁμαρτία; Διὰ τῆς γνώσεως, ἤγουν διὰ τῆς μαθήσεως καὶ σοφίας αὐτῶν ἐγνώριζον, ὅτι « Οὐδὲν 1. Κορ. 8. 4. » εἰδῶλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος, εἰμὴ εἷς » ἀλλὰ πῶς διὰ τῆς αὐτῆς γνώσεως οὐκ ἐγνώριζον, οὐδὲ διεκρίνον τὸ προξενούμενον σκάνδαλον, καὶ

τὴν τῶν ἀπλουστέρων ἀνθρώπων βλάβην καὶ ἀπώλειαν; πάθος ἰσχυρόν τοσοῦτον ἐκυρίευε, καὶ κατεσκότιζε τὸν νοῦν αὐτῶν, ὥστε ὡς αἰχμαλώτους καὶ ὑποχειρίους ἔσυρεν αὐτούς εἰς τὰ εἰδωλεῖα. Ποῖον δὲ πάθος εἶχε τόσην δύναμιν καὶ κράτος ἐπ' αὐτούς, διδάσκουσι τὰ πράγματα. Διὰ τί αὐτοὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὰ εἰδωλεῖα; ἵνα φάγωσι τὰ κρέατα, καὶ πῖωσι τὸν οἶνον, τὸν προσενεχθέντα τοῖς εἰδώλοις· ὅθεν περὶ τούτου ἠλεγχεν αὐτούς ὁ Παῦλος, λέγων·

1. Κορ. 10. « Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν, καὶ 21. » ποτήριον δαμμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης » Κυρίου μετέχειν, καὶ τραπέζης δαιμονίων ». Τίς οὖν οὐ βλέπει, ὅτι κοιλιοδολεῖα ἦν τὸ πάθος, τὸ κατασκοτιζόν αὐτούς; ἐκλεκτός ἦν ὁ οἶνος, ἐκλεκτὰ τὰ κρέατα, τὰ ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν ταῖς εἰδώλοις προσφερόμενα. Αὐτὰ οὖν ἔθειλον καὶ ἐφλόγιζον τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν· ὅθεν ἔτρεχον εἰς τοὺς βωμούς τῶν εἰδώλων, ἵνα εὐαρεσῆσωσι τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ. Μέγα καὶ ἰσχυρόν, ἀδελφοί, καὶ μεγάλης βλάβης πρόξενόν ἐστὶ τῆς κοιλιοδολεῖας τὸ πάθος. Ἐπειδὴ δὲ τῆς μὲν νηστείας τὰ πρόθυρα αὔριον ἀνοίγουσιν, ἢ δὲ κοιλιοδολεῖα καταλυτῆς ἐστὶ τῆς θεαρέστου νηστείας, δι' ἧς καταδαμάζοντες τῆς σαρκὸς τὰ πάθη, καὶ αἴροντες τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τὸν σταυρόν, προσφέρομεν ἑαυτοὺς θυσίαν εἰς τὸν θεόν, καλὸν καὶ ὠφέλιμόν ἐστιν, ἵνα περὶ κοιλιοδολεῖας λαλήσωμεν σήμερον.

Τρία εἰσὶ τῆς κοιλιοδολεῖας τὰ εἶδη, λαίμαργία, γαστριμαργία, ἀδδηφαγία. Λαί-

μαργός ἐστὶν ἐκεῖνος, ὅστις ἀκράτητον ἔχει ἐπιθυμίαν διὰ τὰς τροφάς, τὰς ἀρεστάς εἰς τὸ στόμα καὶ εἰς τὸν λαιμόν αὐτοῦ. Γαστριμαργός δὲ ἐστὶν, ὅστις φλέγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας πασῶν τῶν τροφῶν, δι' ὧν πληροῦται ἡ γαστήρ· ὅθεν ὁ μὲν λαίμαργος αἰχμαλωτίζεται ὑπὸ τῆς ποιότητος τῶν βρωμάτων, ὁ δὲ γαστριμαργός ὑπὸ τῆς ποσότητος. Ἀδδηφάγος δὲ ἐστὶν ὁ παμφάγος καὶ βόρος καὶ καταβοθριστῆς πάσης τροφῆς. Ἐπειδὴ δὲ « τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, 1. Κορ. 13. » καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν », ὡς λέγει ὁ θεηγόρος ἀπόστολος, καταντῶσι δὲ πάντα τὰ ἐσθιόμενα εἰς τὴν κοιλίαν, διὰ τοῦτο ὁστις ἢ λαίμαργεῖ, ἢ γαστριμαργεῖ, ἢ ἀδδηφαγεῖ, πρεπόντως κοιλιόδουλος καὶ ἐστὶ καὶ λέγεται, καθότι τῇ ἑαυτοῦ κοιλίᾳ δουλεύει. Ὁ δὲ κοιλιόδουλος πολλὴν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπισωρεύει τὴν βλάβην.

Ἄλλα διὰ τί, λέγεις, ἡ κοιλιοδολεῖα βλάπτει καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν; ἢ ὀρεξίς τῶν τροφῶν, ἐστὶ φυσικὴ, ἐστὶ δὲ καὶ ἀναγκαία πρὸς συντήρησιν τοῦ σώματος· διότι ἐὰν μὴ ἔχω ὀρεξίαν τροφῆς, οὐ τρώγω· ἐὰν δὲ μὴ φάγω, ἀποθνήσκω. Ἀληθῶς, πᾶσαι αἱ ὀρέξεις, ἡγουν αἱ δυνάμεις τοῦ σώματος εἰσὶ φυσικαί, ὑπὸ θεοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν ἐμπεφυτευμέναι πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ καὶ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς· ἢ δυνάμεις τῆς ἐγρηγόρσεως καὶ τοῦ ὕπνου, τῆς κινήσεως καὶ τῆς στάσεως, τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς πραότητος, τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ μίσους, δυνάμεις εἰσὶ φυσι-

καί, καθὼς καὶ ἡ δύναμις τῆς ὀρέξεως τῶν τροφῶν· πλὴν, εἰσὶ δυνάμεις ἄλογοι, καὶ ῥμαὶ ἀχάλινοι· διὰ τοῦτο ἐπάνω εἰς αὐτὰς ἔθετο ὁ θεὸς τὸν νοῦν ὡς ἡγεμόνα καὶ χειραγωγόν· ἐὰν οὖν αὐτὸς χαλιναγωγῆ καὶ διευθύνῃ αὐτὰς, συντηρεῖται ὁ ἄνθρωπος καὶ διασώζεται· ἐὰν δὲ ἐγκαταλείπῃ αὐτὰς ἀχαλίλους καὶ ἀδιευθύντους, φθειροῦσιν αὐτόν, καὶ ἀπολοῦσιν. Ἐχουσι δὲ αἰτιαῦται δυνάμεις καὶ τὰ πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν πλασθέντα ζῶα πολλὴν τὴν ὁμοιότητα· ὅταν, παραδείγματος χάριν, βάλῃς χαλινὸν εἰς τὸν ἵππον, καὶ διευθύνῃς αὐτόν, τότε αὐτὸς ὑπακούει εἰς τὰ θελήματά σου, καὶ διασώζει σε ἀβλαβῆ, ὅταν ἐπ' αὐτόν ἐπιβαίνῃς· ἀλλ' ἐὰν ἀφήσῃς αὐτόν ἀχάλινον καὶ ἀδιεύθυντον, ἀνυποτακτεῖ καὶ ῥίπτει σε εἰς τὴν γῆν, καὶ κατατραυματίζει ἢ καὶ ἀποκτείνει σε· ὅταν ὡς λογικὸς καὶ φρόνιμος βάλῃς ὄρον εἰς τὴν ἐγρήγορσιν καὶ εἰς τὸν ὕπνον, εἰς τὴν κίνησιν καὶ εἰς τὴν στάσιν, τότε αὐτὰ διαφυλάττουσί σε σῶον καὶ ὑγιαίνοντα· ὅταν δὲ ἀπεριορίστως καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐγρηγορῆς ἢ κοιμᾶσαι, ἢ περιπατῆς ἢ κἀθησαι, τότε αὐτὰ βλάπτουσι τὴν ὑγίαν σου. Ἐὰν μὲν εὐθύνης τὸν θυμὸν σου κατὰ τοῦ διαδόλου, τοῦ ἐχθροῦ σου, σώξῃσαι ἐκ τοῦ ψυχικοῦ θανάτου· ἐὰν δὲ ἐγκαταλείπῃς αὐτόν ἀχάλινον, καὶ οὐκ ἐμποδίζῃς ἀπὸ τῆς κατὰ τῶν ἀδελφῶν σου ὀρμῆς, κολάζεις τὴν ψυχὴν σου· ἐὰν μὲν γίνεσαι πρᾶος πρὸς τοὺς ἀδελφούς σου, ἔχεις μακαρισμὸν διὰ τὴν πραότητα σου· ἐὰν δὲ μένης πρᾶος

καὶ ἡσυχος καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ, καὶ τοὺς ὑπὲρ τῶν θείων νόμων πολέμους, μεγάλην προξενεῖς εἰς τὴν ψυχὴν σου κατάρκισιν. Ὅταν προσηλώσῃς τὴν ἀγάπην σου εἰς τὰ ἀγαθὰ ἔργα, καὶ τὸ μῖσός σου εἰς τὰ κακὰ, κληρονομεῖς τὴν πρὸ καταβολῆς κόσμου ἡτοιμασμένην τοῖς δικαίοις βασιλείαν· ὅταν δὲ ποιῆς τὸ ἀνάπαλιν, ἡγουν ἀγαπᾶς τὸ κακόν, καὶ μισῆς τὸ ἀγαθόν, τότε γίνεσαι ὑπόδικος τῆς κολάσεως, τῆς ἡτοιμασμένης τῷ διαδόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Τοῦτο αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν περὶ τὰς τροφὰς ὀρεξίν· ὅταν ὡς μὲν διακριτικὸς καὶ φρόνιμος χαλιναγωγῆς τὰς ὀρμὰς τῆς ὀρέξεώς σου, καὶ βάλλῃς μέτρον εἰς τὴν ποσότητα, καὶ διάκρισιν εἰς τὴν ποιότητα, ὡς δὲ πιστὸς καὶ εὐσεβὴς φυλάττης τῶν νηστεϊῶν τὰ ὄρια, τότε ὑγιαίνει τὸ σῶμά σου, καὶ ἀγιάζεται ἡ ψυχὴ σου· ὅταν δὲ παραβλέψῃς αὐτὴν ἀχάλινον καὶ ἀκράτητον πρὸς πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς ποθούμενα, τότε καὶ τὸ σῶμά σου βλάπτεις, καὶ τὴν ψυχὴν σου καταδικάζεις.

Ἄλλα εἰσὶ τὰ συστατικὰ τοῦ σώματος, καὶ ἄλλα τὰ περὶ τὸ σῶμα ἀγαθὰ. Πρῶτον τοῦ σώματος συστατικόν ἐστὶν ἡ ὑγεία· πρῶτον περὶ τὸ σῶμα ἀγαθόν ἐστὶν ἡ τιμὴ· ὅταν λείψῃ ἡ ὑγεία, τότε ἡ πᾶσα ἡ οἰκονομία τοῦ σώματος πάσχει ὀδυνηρῶς, ἢ φθειρεται, καὶ παντελῶς διαλύεται ὄλου τοῦ σώματος ἡ ὑπόστασις· ὅταν ἡ ὑγεία λείψῃ, τότε οὐδὲ ὁ πλοῦτος ἔχει ἡδονήν, οὐδὲ ἡ δόξα εὐαρέστησιν, πᾶν δὲ ἀγαθόν τοῦ κόσμου γίνεταί ἄχαρι καὶ ἀηδὲς καὶ

Παροιμ.
22. 1.

ἄτερπνον· ἡ δὲ τιμὴ ἔχει τὰ πρωτεῖα πάντων τῶν σωματικῶν ἀγαθῶν· καὶ ὁ μὲν σοφὸς Σολομὼν προστίμησεν αὐτὴν τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων θησαυρῶν· « Αἰρετώτερον, εἶπεν, ὄνομα καλόν, ἢ πλοῦτος » πολὺς »· οἱ δὲ ἄνθρωποι ὑπὲρ τῆς τιμῆς αὐτῶν προδίδουσι πολλάκις οὐ μόνον τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν ζωὴν· Ἡ κοιλιόδουλειά βλάπτει καὶ τὰ συστατικά τοῦ σώματος, καὶ τὰ περὶ τὸ σῶμα ἀγαθὰ· Ἐρωτήσατε τοὺς ἰατροὺς, πόσῃν βλάβῃν προξενούσιν εἰς τὸ σῶμα αἱ πολυφαγίαι καὶ πολυποσίαι, καὶ αἱ χωρὶς τινος διακρίσεως μεταλαμβάνόμεναι τροφαί· αὐτοὶ ἐπιβεβαιούσιν, ὅτι αὐταὶ γεννῶσιν ἀπεψίας, κακοχυμίας, πληθῶρας, ψωριάσεις, φλογώσεις, σπασμούς, ἀποπληξίας καὶ ἄλλα μύρια ἀνίατα καὶ θανατηφόρα ἀρρώστῆματα.

Ἀκούσατε δὲ, πόσον φθείρει ἡ κοιλιόδουλειά καὶ αὐτὸ τὸ πρῶτιστον τῶν σωματικῶν ἀγαθῶν, ἡγουν τὴν τιμὴν τῶν πρωτοτοκίων ἢ τιμὴν πολλὰ μεγάλη ἐλογίζετο καὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν, ἐξόχως δὲ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· Ὁ θεὸς, ἵνα πληροφορήσῃ ἡμᾶς, ὅτι ἡ λαιμαργία ἐστὶ φθορεὺς τῶν περὶ τὸ σῶμα ἀγαθῶν, εὐδόκησεν, ἵνα γραφθῆ εἰς τὰ ἅγια βιβλία τὸ συμβᾶν εἰς τὸν Ἡσαῦ διὰ τὴν λαιμαργίαν· αὐτὸς ὡς πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Ἰσαὰκ εἶχε τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν πρωτοτοκίων, ἡ δὲ λαιμαργία ἐν μιᾷ καιροῦ στιγμῇ μετὰ ἀτιμίας ἐγύμνωσεν αὐτὸν τούτου τοῦ πολυτίμου προνομίου· ἐπέστρεψεν ὁ Ἡσαῦ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς

αὐτοῦ, ὅπου ὁ Ἰακώβ ἐβάσταζεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ « Ἐφημα φακοῦ »· ἡ ἐφημένη καὶ ἔτοιμος φακῆ τόσον ἀναψε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἡσαῦ, ὥς ἐλειποφύχει· « Γεῦσόν με, ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰακώβ, ἀπὸ τοῦ ἐφήματος πυρροῦ τούτου, ὅτι ἐκλείπω »· καὶ ἦσαν μὲν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἄρτοι, καὶ κρέατα, καὶ ἄλλαι τροφαί, ἵνα χορτασθῆ, ἐὰν ἐπέινα, καὶ ἵνα ἐνισχυθῆ ἀπὸ τῆς λειποψυχίας αὐτοῦ, ἐὰν ἐλειποθύμει· αὐτὸς ὅμως οὐδὲν ἄλλο ἤθελεν, εἰμὴ τὸ ἐφημα τοῦ φακοῦ· ὁ δὲ Ἰακώβ, ἀπόδος μοι, λέγει πρὸς αὐτὸν, τὰ πρωτοτόκιά σου· ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ Ἡσαῦ, εὐρίσκομαι εἰς τοῦ θανάτου τὸν κίνδυνον, τί ὠφελοῦσί μοι τὰ πρωτοτόκια; « Ἴδου ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν, ἵνα τί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια; καὶ εἶπεν αὐτῷ » Ἰακώβ, ὡμοσόν μοι σήμερον »· ὁ δὲ Ἡσαῦ ὡμοσεν εὐθύς· « Ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἔδωκε τῷ Ἡσαῦ ἄρτον καὶ ἐφημα φακοῦ »· Ἀκούετε, τί ἐποίησεν ὁ λαιμαργός, ὑπὸ τῆς λαιμαργίας τυφλωθεὶς; ἐπώλησε τὴν πολυτίμητον αὐτοῦ τιμὴν διὰ ὀλίγον ἐφημα φακοῦ· « Καὶ ἐφάυλισεν », ἡγουν κατεφρόνησε, λέγει ἡ θεία γραφή, « Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια »· Καὶ ταῦτα μὲν κατ' εὐδοκίαν θεοῦ ἰστορήσαν τὰ ἅγια βιβλία· ἡμεῖς δὲ πόσους καὶ πόσους βλέπομεν, οἵτινες, ἵνα χορτάσσωσι τὰς ἐπιθυμίας τῆς κοιλίας αὐτῶν, οὐ μόνον περιφρονούσι τὴν τιμὴν τοῦ ἰδίου ἀξιώματος, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑαυτῶν ὑπάρχοντα καταναλίσκοντες, καταντῶσιν εἰς τῆς πτωχείας τὴν κατάστασιν; ἡμεῖς πρὸς

Γεν. 25.
30.Αὐτ. 32,
33. 34.

τούτοις βλέπομεν, ὅτι ὅσοι εἰσὶ κοιλιόδουλοι, γαστρίμαργοι, ἀδδηφάγοι, ἐκεῖνοι ἀνεπιτήδευτοι γίνονται καὶ πρὸς τὰς ἐπιστήμας, καὶ πρὸς τὰς τέχνας, καὶ πρὸς πάντα τὰ ὑπουργήματα, ὅσα νοῦν ζητοῦσι καὶ διάκρισιν· τούτο δὲ συμβαίνει, ἐπειδὴ αἱ πολυφαγίαι καὶ πολυποσίαι οὐ μόνον ἀσθενείας προξενοῦσι πολυποικίλους καὶ βαρείας, ἀλλὰ καὶ ἀπονοῦσι, καὶ ἐκνευρίζουσιν ἐκεῖνα τὰ σωματικὰ ὄργανα, δι' ὧν ὁ νοῦς παρῆρσιάζει τὰ ὀρθὰ αὐτοῦ νόματα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ κρίσιν καὶ διάκρισιν· ἐκ τούτου δὲ προήχθη ἡ παροιμία· « Παχεῖα γαστήρ λεπτόν οὐ » τίκτει νόα ».

Ἐὰν ἡ κοιλιοδοιυεῖα ἐβλαπτε μόνον τὸ σῶμα καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ σώματος, ἡ βλάβη αὐτῆς εἶχε τέλος· καθότι πάντα τὰ τοῦ σώματος, καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα φθαρτὰ εἰσι καὶ πρόσκαιρα· ἀλλὰ, φεῦ τῆς δυστυχίας! τῆς κοιλιοδοιυεῖας ἡ βλάβη ἐστὶν αἰώνιος, ἐπειδὴ καταποντίζει τὸν ἄνθρωπον εἰς πολλὰ καὶ μεγάλα ἀμαρτήματα· αἱ πολυφαγίαι καὶ πολυποσίαι αὐξάνουσι τὸν χυλόν, τοὺς χυμοὺς, τὸ αἷμα, τὸ ζωτικὸν πνεῦμα, τὸ σπέρμα· αὐτὰ δὲ εἰσιν ὕλη καὶ τροφή τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας, καθὼς τὰ φρύγανα, καὶ ἡ πίσσα, καὶ ἡ νάφθα, καὶ τὸ θεῖον, καὶ τὸ ἔλαιόν εἰσιν ὕλη καὶ τροφή τοῦ πυρός· ἐκ τούτων δὲ ἐξάπτεται ἡ αἰσχροὶ ἐπιθυμία, καὶ γίνεται κίμινος φλογερά καὶ φλόξ ἀκάματος· καὶ ἐκ τούτου ἀκολουθοῦσιν αἱ πτώσεις εἰς τὰ ἄτιμα καὶ βέβηλα καὶ αἰσχροὶ τῆς σαρκὸς ἀμαρτήματα. Πρὸς τούτοις μετὰ τὰς ἐν τοῖς συμπόσιοις γινο-

μένας πολυφαγίας καὶ πολυποσίας· ἀκολουθοῦσιν οἱ χοροὶ, καὶ αἱ ἄσμενοι ὠδαί, καὶ αἱ ἀργολογίαι, καὶ φλυαρίαι, καὶ τὰ ἐρωτοπαίγνια, καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα οὐδόλως πρέπουσιν εἰς τοὺς εἰς Χριστὸν πιστεύοντας· « Ἐκά- Εἰ. 32. 6. » θισε, λέγει ἡ θεία γραφή, ὁ λαὸς φαγεῖν » καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν ».

Καὶ ἄλλα δὲ φοβερὰ ἀμαρτήματα ἐκγόνα τῆς κοιλιοδοιυεῖας ἱστοροῦσι τὰ ἅγια βιβλία. Τὸ μάννα, ὡς ὑπὸ θεοῦ πεποιημένον πρὸς τροφήν τῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐξεληθόντων Ἰσραηλιτῶν, καὶ νόστιμον ἦν εἰς τὸ στόμα, καὶ εὐπεπτον εἰς τὸν στόμαχον, καὶ θρεπτικὸν τοῦ σώματος, καὶ εἶχεν, ἐνὶ λόγῳ, πάσας τὰς τελειότητας, ὅσας ἔχει ἡ ἐκλεκτὴ καὶ ἀρίστη τροφή· εἰς αὐτοὺς ὁμως οὐκ ἤρρεσεν ἡ μονοφαγία τοῦ μάννα· « Νυνὶ δὲ, ἔλεγον, ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος· Ἀρθ. 11. 6. » οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ » ἡμῶν »· διὰ τί δὲ τοῦτο; διότι κατέφλεγε τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἡ μνήμη τῶν πολλῶν καὶ πολυποικίλων τῆς Αἰγύπτου τροφῶν· « Τίς, ἔλεγον, ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; Ἀρθ. 4. 5. » ἐμνήστημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν » Αἰγύπτῳ δωρεὰν, καὶ τοὺς σικύους, καὶ » τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα καὶ τὰ » κρόμμυα, καὶ τὰ σκόροδα «· Ἀκούεις ἀχαριστίαν; τὸ δὲ ἐτι περισσότερον, ὅτι καὶ ἐγόγγυζον οἱ τρισάθλιοι κατὰ τοῦ θεοῦ· « Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἐναντι Ἀρθ. 1. » Κυρίου »· Τί δὲ σημαίνει τοῦτο; καὶ τί ἄλλο, εἰμὴ ὅτι ἐβλασφήμουν τὴν θείαν πρόνοιαν, καὶ αὐτὸν τὸν θεόν; ὅτι δὲ τὴν τοιαύτην ἀχαριστίαν καὶ βλασφημίαν ἐγέν-

νησεν ἡ λαιμαργία καὶ ἡ γαστριμαργία, φανερόν ἐστιν ἐκ τῶν λόγων αὐτῶν· ἀχαριστία καὶ βλασφημία κατὰ τίνος; κατὰ τοῦ θεοῦ, τοῦ ἐλευθερώσαντος αὐτοὺς ἐκ τῆς τυραννικῆς δουλείας τοῦ Φαραῶ, τρέφοντος δὲ αὐτοὺς διὰ τῆς ἀρίστης τροφῆς τοῦ μάννα, καὶ προάγοντος αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, τὴν ῥέουσαν μέλι καὶ γάλα. Τί τούτων τῶν ἀμαρτημάτων ἢ βαρύτερον, ἢ φοβερώτερον; παρώργισαν αὐτὰ καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ θεοῦ μακροθυμίαν· ὤθεν « Ὁ Κύριος ἐθυμώθη ὀργῇ » καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ Κυρίου, » καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς ».

Αὐτ.

Ἄλλὰ καὶ τὸ μόνον παράδειγμα ἐκείνων τῶν κοιλιόδουλων Κορινθίων, οἵτινες ἔτρωγον τὰ εἰδωλόθυτα, ἀρκετόν ἐστι παραστήσαι τὴν ὑπὸ τῆς κοιλιοδοουλείας προξενουμένην ψυχικὴν βλάβην· πόσους αὐτοὶ ἐσκανδάλισαν; εἰς πόσους ἐψύχραναν τὴν θερμότητα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως; πόσους κατεπόντισαν εἰς τὴν λατρείαν τῶν εἰδώλων; πόσας ψυχὰς ἀπώλεσαν, ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε; Τὴν σήμερον οὐκ ἔχομεν βρώματα τεθυμένα τοῖς εἰδώλοις, ἔχομεν ὁμως τροφὰς ἀπηγορευμένας ὑπὸ τῶν νόμων· πόσους οὖν εὐσεβεῖς σκανδαλίζουσιν οἱ κοιλιόδουλοι, κρεωφαγοῦντες ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν; πόσων χριστιανῶν ψυχραίνουσι τὴν θερμότητα τῆς πίστεως, καὶ μαραίνουσι τὴν χρεωστουμένην εἰς τοὺς θεοὺς νόμους εὐλάβειαν; πόσους δὲ ποιοῦσιν ἀθλάδεις καὶ καταφρονητὰς τῆς ἐκκλησίας; πόσοι δὲ βλέποντες ἐκείνους τοὺς κοιλιόδουλους, οἵτινες γινώσκουσιν ἔχοντες, καὶ σοφοὶ νομιζόμε-

νοι, τραπέζας καὶ συμπόσια συνιστῶντες, τρώγουσι παρρησία ἐν τῷ καιρῷ τῆς νηστείας οὐχὶ τὰ εἰδωλόθυτα, ἀλλὰ τὰ παράνομα βρώματα, σκανδαλίζονται, καὶ οὐδὲν λογιζόμενοι τοὺς θεοὺς νόμους, μετὰ μεγάλης ἀνθαδείας καταφρονοῦντες τὴν νηστείαν, ἀπολοῦσι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς; Καὶ ὁ μὲν ἀπόστολος τοῦ θεοῦ μεγαλοφώνως κραυγάζει· « Οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν » αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδα- » λίσω »· οἱ δὲ κοιλιόδουλοι ἀνυποστόλως κρεωφαγοῦντες ἐν ταῖς τῶν νησειῶν ἡμέραις, οὐ μόνον τῆς νηστείας τὴν ἐντολὴν καταπατοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑπερβαλλόντως σκανδαλίζουσι. Δικαίως οὖν ὁ ἀπόστολος κλαίων, ὠνόμασεν ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοὺς κοιλιόδουλους, ὡς θεοποιοῦντας τὴν κοιλίαν, ὡς νομίζοντας δόξαν τὴν αἰσχύνην, ὡς φρονοῦντας τὰ ἐπίγεια, καὶ μὴ στέργοντας σταυρῶσαι τὰς ἐπιθυμίας τῆς γαστροῦ, καὶ σκανδαλίζουσι, καὶ καταποντίζουσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ τὴν ἰδίαν ψυχὴν, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ἄλλων· « Πολλοὶ γὰρ, λέγει, περιπατοῦσιν, οὓς » πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων » λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ » Χριστοῦ· ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν θεὸς » ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνη αὐ- » τῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες ».

1. Κορ. 8.
13.

Φιλιπ. 3.
18. 19.

Ματθ. 10.
16.

Ἄγαπητοί μου ἀδελφοί, διὰ τί οὐ γίνεσθε « Φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις », κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου; διὰ τί οὐ διακρίνετε τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐγκρατείας, καὶ τῆς κοιλιοδοουλείας τὴν βλάβην; Ἐνατενίσατε εἰς

τοὺς ἐγκρατεῖς καὶ δεσπότας τῆς γαστρὸς, ἵνα ἴδητε, πόσον αὐτοὶ εἰσι σώφρονες, ἐργήγοροι, ὑγιεῖς, μακρόβιοι, πρὸς πᾶσαν μάθησιν, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἐπιτήδευοι. Διὰ τί γίνεσθε δοῦλοι τῆς κοιλίας; αὐτὴ χωρεῖ πολλά, χωρεῖ καὶ ὀλίγα, δέχεται καὶ τὸ κρέας, δέχεται καὶ τὰ λάχανα, στέργει καὶ τὴν μονοφαγίαν, στέργει καὶ τὴν πολυφαγίαν, ὑποτάσσεται εἰς τὸ πρόσαγμά σου· σὺ εἶ δεσπότης, αὐτὴ ἐστὶ δούλη· διὰ τί ἀναποδίζεις τὴν τάξιν, καὶ γίνεσαι δοῦλος ἀντὶ δεσπότου; τί κερδαίνεις ἐξ αὐτῆς τῆς δουλείας; ποῖον μισθὸν ἀναποδίδωσί σοι ἢ τοιαύτη δέσποινα; αὐτὴ ἐπιβουλεύει τὴν τιμὴν σου, σκορπίζει τὰ ὑπάρχοντά σου, φθείρει τὴν εὐφυΐαν τοῦ νοός σου, βλάπτει τὴν ὑγείαν σου, ἀρπάζει τὴν σωφροσύνην σου, κατακρημνίζει σε εἰς πολλά ἁμαρτήματα, κολάζει τὴν ψυχὴν σου. Ἄλλ' ἐνοχλεῖ, λέγεις, καὶ πειράζει, καὶ ζητεῖ· σὺ δὲ βίασον αὐτήν, ἵνα μένη εἰς τοὺς ὅρους τῆς δουλείας αὐτῆς. « Ἡ βασι-

» λεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ » ἀρπάζουσιν αὐτήν ». Ἐγὼ φρίττω καὶ τρέμω, ὅταν ἀναγινώσκω τὴν κατὰ τῶν πολυφάγων καὶ πολυποτῶν φρικτὴν τοῦ θεοῦ ἀπόφασιν· « Προσέχετε, λέγει, ἑαυτοῖς, » μὴ ποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν » κραιπάλῃ καὶ μέθῃ, καὶ ἐν μερίμναις » βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἢ » ἡμέρα ἐκείνη ». Τίς δὲ ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ ἀνθρώπος, ὁ ἔχων νοῦν καὶ αἴσθησιν καὶ πίσιν, ὅστις οὐ φρίττει καὶ τρομάζει, ἀκούων ταύτην τὴν φοβερωτάτην τοῦ θεοῦ ἀπόφασιν; « Καὶ » αἰφνίδιος, λέγει, ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα » ἐκείνη ». τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι ὁ καταβαρυνόμενος ὑπὸ τῆς πολυφαγίας καὶ πολυποσίας, ἀποθνήσκει ἐξαίφνης, ἀνέτοιμος, ἀδιόρθωτος, ἀδιάτακτος, ἀμετανόητος, χωρὶς ἐξομολογήσεως ἁμαρτιῶν, χωρὶς μεταλήψεως τῶν θείων μυστηρίων. Ὡς πολυέλεε καὶ πανοικτίρμων Κύριε, ἐλευθέρωσον ἡμᾶς τῆς τοιαύτης ἐλευνοτάτης καταδίκης.